

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 grudnia 2015r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi:

1. zasądził od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na rzecz powoda Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w Ł. kwotę 4.770,52 zł z ustawowymi odsetkami:
 - a. od kwoty 1.192,63 zł od dnia 21 maja 2014r. do dnia zapłaty,
 - b. od kwoty 1.192,63 zł od dnia 20 czerwca 2014r. do dnia zapłaty,
 - c. od kwoty 1.192,63 zł od dnia 18 lipca 2014r. do dnia zapłaty,
 - d. od kwoty 1.192,63 zł od dnia 21 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 881,90 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku w zakresie punktu 1. i 3. wniosła pozwana spółka, zarzucając naruszenie:

- a) prawa materialnego, a to art. 58 k.c. poprzez jego niezastosowanie w stosunku do umowy łączącej strony w związku z wejściem w życie art. 140 ustawy Prawo telekomunikacyjne z dnia 16.07.2004r., która weszła w życie w dniu 3.10.2004r. oraz w późniejszym czasie art. 33 ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z dnia 7.05.2010r., obowiązującej od 17 lipca 2010r. do dnia 16.12.2012r., które regulowały odpłatność i nieodpłatność za korzystanie z nieruchomości przez operatorów telekomunikacyjnych (pозwanego),
- b) prawa procesowego, a to art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny materiału dowodowego i uznanie, że strony konsensualnie ustaliły łączący je stosunek najmu i przez to postanowienia w zakresie czynszu najmu są między nimi wiążące, mimo iż taki stosunek jest sprzeczny z obowiązującym prawem oraz poprzez uznanie, że pozwany nie mógł wypowiedzieć umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia w sytuacji, gdy obowiązywanie art. 33 ust.2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z dnia 7.05.2010r. spowodowały, iż w zakresie stosunku najmu łączącego strony doszło do powstania wady prawnej uzasadniającej wypowiedzenie umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwana wniosła o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje wg norm przepisanych.

Pełnomocnik powoda wniosł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania w postępowaniu apelacyjnym wg norm przepisanych.

Pismem procesowym z dnia 16 lutego 2016 roku (data wpływu do sądu – 2 marca 2016r.) pozwana wniosła o przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci: umowy przeniesienia własności rzeczy ruchomej na zabezpieczenie, faktury VAT na usługi świadczone przez pozwaną na rzecz powoda na okoliczność korzystania z infrastruktury telekomunikacyjnej przez powodową spółdzielnię, faktury VAT na zakup licznika 1-FAZ energii elektrycznej, decyzji UOKiK nr (...) na okoliczność praktyk powódki w stosunku do pozwanej ograniczających konkurencję oraz o zwrócenie się przez Sąd do Urzędu Ochrony Konkurencji Konsumentów o przesłanie całości akt dotyczących było postępowanie w zakresie będącym przedmiotem niniejszego postępowania (k. 125).

W piśmie procesowym z dnia 8 maja 2016r. (data nadania w UP, data wpływu do sądu – 13 maja 2016r.) pełnomocnik powoda złożył pismo pozwanej z dnia 31 maja 2013r. do pozwanej Spółdzielni, zawierającego wniosek o zawarcie

umów na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 12 października 2012r., dotyczącej zmiany ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Niniejsza sprawa była rozpoznawana w ramach postępowania uproszczonego (art. 505¹ – art. 505¹⁴ k.p.c.). W związku z tym, w myśl art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku sądu drugiej instancji, jeżeli nie przeprowadził postępowania dowodowego, zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że pominięciu podlegały na podstawie art. 381 k.p.c. fakty i dowody przedłożone przez pełnomocnika powoda dopiero w pismach procesowych z dnia 2 marca 2016r. oraz z dnia 13 maja 2016r. (daty wpływu do sądu). Dowody te bowiem mogły być przez powoda załączone już w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji. Wyjaśnienie zawarte w piśmie z dnia 13 maja 2016r., że potrzeba jego złożenia powstała w związku z uzasadnieniem sądu z innej sprawy (w której zarzucił brak składanego dowodu) nie może stanowić usprawiedliwienia braku możliwości i potrzeby złożenia tego dowodu wcześniej. Ponadto, wbrew twierdzeniom apelującej przy wniosku z dnia 2 marca 2016r., zwrócenie się przez Sąd odwoławczy do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o przesłanie całości akt dotyczących postępowania będącym przedmiotem postępowania celem ich załączenia do akt, spowodowałoby zwłokę rozpoznaniu sprawy przed sądem drugiej instancji (nie dotyczyło ono ponadto umów z rozpoznawanej sprawy).

Przechodząc do oceny apelacji stwierdzić należy, że jest ona niezasadna.

Stanowisko Sądu Rejonowego co do skutków prawnych wejścia w życie art. 140 ustawy Prawo telekomunikacyjne z dnia 16.07.2004r. oraz później art. 33 ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z dnia 7.05.2010r. jest prawidłowe i podziela je w całości Sąd Okręgowy, to znaczy, iż nie miały one wpływu na obowiązywanie umowy zawartej przez strony. Można jedynie powtórzyć za Sądem Rejonowym, iż przepisy art. 140 prawa telekomunikacyjnego i art. 33 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych nie skutkowały z mocy prawa uchyleniem obowiązku zapłaty przez pozwaną czynszu na rzecz powódki. Zgodnie z ich treścią zawarcie nieodpłatnej umowy zawsze wymagało wniosku operatora telekomunikacyjnego, a w razie niezawarcia przedmiotowej umowy zgodnie z wnioskiem – decyzji wywłaszczeniowej starosty, zaś od 16 grudnia 2012 roku decyzji Prezesa Urzędu Kontroli Elektronicznej. Ponieważ pozwana nie zainicjowała takiej procedury (przed Prezydentem Miasta Ł. do 15 grudnia 2012 roku lub przed Prezesem Urzędu Kontroli Elektronicznej po tej dacie) – brak jest możliwości powoływania się przez nią na nieodpłatny charakter łączącej strony umowy. Taka interpretacja jest tym bardziej zasadna, że przyjęcie wystąpienia ipso iure, tj. bez woli powódki, skutku w postaci przekształcenia wiążącej strony umowy w umowę nieodpłatną – skutkowałoby brakiem możliwości powódki wystąpienia o odszkodowanie w trybie art. 128 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Oznacza to, że musi być pozostawione woli powódki, czy zgadza się zawrzeć z operatorem umowę w terminie 30 dni od dnia złożenia stosownego wniosku – w trybie art. 140 ust. 2 prawa telekomunikacyjnego, a następnie w trybie art. 33 ust. 3 ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w brzmieniu obowiązującym do 15.12.2012 r. – rezygnując tym samym ze stosownego odszkodowania – czy też nie wyraża takiej woli i po upływie owych 30 dni operatorowi przysługuje wniosek o wywłaszczenie przez ograniczenie, zaś powódce – w razie wydania przez starostę stosownej decyzji wywłaszczeniowej – prawo do odszkodowania.

Trafnie wskazał następnie Sąd pierwszej instancji, że nawet gdyby przyjąć pogląd odmienny, wedle którego po wejściu w życie art. 140 prawa telekomunikacyjnego, a przed nowelizacją art. 33 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych umowa nabrała charakteru nieodpłatnego, to skutek ten wystąpiłby z mocy prawa, tj. na podstawie art. 56 k.c., i odpowiednie postanowienia umów stron przewidujące obowiązek zapłaty czynszu „odżyłyby” w dniu 16 grudnia 2012 roku, tj. w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw. Nie budzi bowiem wątpliwości, że od tego dnia art. 33 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych zaczął regulować tzw. prawo do drogi, tj. prawo do przeprowadzenia infrastruktury telekomunikacyjnej w celach niezwiązanych z

zapewnieniem dostępu do usług telekomunikacyjnych osobom, którym służy tytuł prawny do „obciążonej prawem do drogi” nieruchomości, zaś art. 30 przywołanej ustawy, regulującej od tego dnia uprawnienie operatora do dostępu do nieruchomości w celu zapewnienia usług telekomunikacyjnych osobom posiadającym do niej tytuł prawny – wprost przewiduje możliwość poboru kosztów związanych z tym dostępem, w szczególności czynszu i zwrotu kosztów energii elektrycznej. Negowanie zatem przez pozwaną obowiązku uiszczania na rzecz powódki czynszu najmu za powierzchnię udostępnioną przez powódkę pozwanej pod należące do pozwanej urządzenia do transmisji danych jest bezpodstawne.

W powyżej przedstawionym kontekście zarzut apelacji naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 58 k.c. jest całkowicie chybiony. Umowy łączące strony nie były bowiem sprzeczne z art. 140 ustawy Prawo telekomunikacyjne z dnia 16.07.2004r. oraz później art. 33 ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z dnia 7.05.2010r., jak również nie były sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Jeszcze raz trzeba podkreślić, że prawidłowo Sąd Rejonowy ocenił, iż z analizy powyższych regulacji prawnych wynika, że przepisy art. 140 prawa telekomunikacyjnego i art. 33 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych nie skutkowały z mocy prawa (art. 56 k.c.) uchYLENIEM obowiązku zapłaty przez pozwaną czynszu na rzecz powódki, gdyż art. 140 w ust. 2 i ust. 4 Prawa telekomunikacyjnego, a art. 33 w ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych stanowiły wprost, że warunki korzystania z nieruchomości przez operatora ustala się w umowie, która powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez operatora o jej zawarcie. Tymczasem pozwana jako operator na żadnym etapie obowiązywania tych przepisów nie wystąpiła o zmianę zawartej umowy na nieodpłatną, co nie było i nie jest przez nią kwestionowane. Nawet w pominiętym dowodzie przy piśmie z dnia 13 maja 2016r. pozwana przedłożyła wniosek do pozwanej spółdzielni dopiero z dnia 31 maja 2013r., a więc w okresie gdy obowiązywała ustawa z dnia 12 października 2012r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, która w art. 30 wprowadziła jednoznacznie brzmiący zapis o możliwości poboru czynszu (co wyżej opisano). Przypomnieć przy tym się godzi, że przedmiotem niniejszej sprawy był czynsz za okres od maja do sierpnia 2014r.

Wbrew twierdzeniom zawartym a uzasadnieniu apelacji, Sąd pierwszej instancji rozpoznał zarzut potrącenia. Trafnie wskazał, że jest on bezskuteczny z uwagi na niezasadność merytoryczną (nieistnienie wierzytelności przedstawianej do potrącenia), a nadto z formalnego punktu widzenia wierzytelność ta nie została postawiona przez pozwanego w stan wymagalności (nie było wezwania do jej zapłaty).

Nietrafny jest również zarzut naruszenia prawa procesowego, to jest przepisu art. 233 k.p.c. Wbrew wywiadowi apelującego ocena dowodów dokonana przez Sąd pierwszej instancji nie jest dowolna, ale racjonalna i logicznie uzasadniona. Apelujący formułując zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów zmierzał w istocie do zakwestionowania prawidłowości oceny Sądu Rejonowego wykładni postanowień zawartej pomiędzy stronami procesu umowy jako wiążących, pomimo wejścia w życie w czasie związania tą umową regulacji początkowo art. 140 Prawa telekomunikacyjnego, a następnie art. 33 ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Tymczasem ocena czy w związku z zarzucaną przez pozwaną sprzecznością postanowień umowy ze wskazanymi przepisami umowa ta dotknięta była wadą prawną uzasadniającą wypowiedzenie umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia, wiąże się ze stosowaniem prawa materialnego (oceną prawną) i nie może być kwestionowana w ramach zarzutów procesowych naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, dzieląc pozostałą argumentację Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako niezasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty zasądzone od pozwanego na rzecz powoda złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym w kwocie 600 zł, które zostało określone na podstawie § 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804)